

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради
Івано-Франківського
спортивного ліцею
Івано-Франківської обласної ради
протокол №1 від 29.08.2025

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом директор
Івано-Франківського спортивного ліцею
Івано-Франківської обласної ради
від 30.08.2025 № 815
Василь СТЕФАНІШИН

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

**Івано-Франківського спортивного ліцею Івано-Франківської обласної ради
для 9 класів (II ступеня) на 2025/2026 навчальний рік**

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Відповідно до статті 1 Закону України «Про освіту» обласний заклад Івано-Франківський спортивний ліцей Івано-Франківської обласної ради (далі – Спортивний ліцей), як суб'єкт освітньої діяльності, реалізує автономію, що означає право на самоврядування, яке полягає в самостійності, незалежності та відповідальності у прийнятті рішень щодо академічних (освітніх), організаційних, фінансових, кадрових та інших питань діяльності.

Освітня програма Спортивного ліцею є єдиним комплексом освітніх компонентів, спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Основою для розроблення освітньої програми є Державний стандарт освіти відповідного рівня.

Основою діяльності Спортивного ліцею є безперервний навчально-тренувальний процес впродовж року, який здійснюється на основі сучасної методики тренування із застосуванням технічних засобів і відновлювальних заходів на базі освоєння тренувальних і змагальних навантажень.

Основною метою Спортивного ліцею є пошук, відбір спортивно обдарованих дітей і молоді; підготовка спортсменів з олімпійських видів спорту, які здатні успішно брати участь у всеукраїнських та міжнародних спортивних змаганнях різного рівня.

Головним завданнями Спортивного ліцею є:

- реалізація права на освіту спортивно обдарованої молоді в умовах нової української школи;

- забезпечення, організація та проведення інтенсивного та високоефективного навчально-тренувального процесу, забезпечення участі здобувачів освіти у спортивних змаганнях різного рівня;

- виховання громадянина України;

- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної мови, національних цінностей українського народу;

- виховання у здобувачів освіти поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;

- розвиток особистості здобувача освіти, його здібностей і обдарувань, наукового світогляду; виховання здорового ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я ліцеїстів;

- створення здобувачам освіти сприятливих умов для поєднання інтенсивного та високоефективного навчально-тренувального процесу та спортивної роботи з навчанням, відпочинком, відновленням сил і енергії тощо;

- запровадження системи безперервної та ступеневої освіти на різних рівнях освіти для перспективних і висококваліфікованих спортсменів;

- проведення профорієнтаційної роботи з молоддю.

Івано-Франківський спортивний ліцей Івано-Франківської обласної ради діє згідно Статуту Івано-Франківського спортивного ліцею Івано-Франківської обласної ради.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітня програма для 9-х класів розроблена на основі Державного стандарту базової середньої (зі змінами), на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» (зі змінами), на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 №405, програм спецкурсів, Положення про заклад спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання.

Освітня програма окреслює підходи до планування та організації у закладі освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової середньої освіти.

Освітня програма Спортивного ліцею відповідає структурі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (наказ МОН України від 20.04.2018 № 405) та визначеним нею вимогам до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою Спортивного ліцею; визначає (в обсязі не меншому ніж встановлено Типовою освітньою програмою) загальний обсяг навчального навантаження на базовому (9 класи) (в годинах), його розподіл між освітніми галузями; містить навчальний план, що ґрунтується на Типовому навчальному плані для закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою (Таблиця 1 до Типової освітньої програми наказу МОН України від 20.04.2018 № 405) і передбачає перерозподіл годин (у визначеному обсязі) між обов'язковими для вивчення навчальними предметами певної освітньої галузі, які вивчаються окремо; містить перелік навчальних програм, що використовуються в освітньому процесі Спортивного ліцею; опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання.

Оскільки основою діяльності Спортивного ліцею є безперервний навчально-тренувальний процес протягом року, то спортивна освіта передбачає засвоєння освітньої програми з відповідного виду спорту з метою набуття комплексу професійних компетентностей у галузі фізичної культури і спорту, формування та розвитку індивідуальних здібностей особи, поглибленого оволодіння спортивною спеціалізацією в обраному виді спорту та здобувається одночасно з повною загальною середньою освітою.

В умовах воєнного стану освітня та навчальна програми, річний навчальний план виконуються педагогами Спортивного ліцею в повному обсязі, з використанням очної форми організації освітнього процесу.

Організовується навчальна діяльність здобувачів освіти за затвердженням розкладом уроків та навчально-тренувальних занять. Основним документом, що забезпечує досягнення учнями визначених відповідним Державним стандартом вимог до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти є освітня програма Спортивного ліцею.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах 9 кл. Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план основної школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову. Документ містить навчальний план з навчанням українською, таблиця 1.

Варіативна складова навчального плану враховує особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, рівень навчально- методичного та кадрового забезпечення школи.

Варіативну складову навчальних планів використано на запровадження курсів за вибором: «Основи християнської етики» та «Перша домедична допомога у станах загрози життю».

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальні плани містять усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом (таблиця 1) навчальних планів Типової освітньої програми. Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань ліцею. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках спортивної спеціалізації з окремих видів спорту, предмету «Основи здоров'я», а також інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту».

Відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у закладах загальної середньої освіти (додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 р. за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти № 808 від 03.06.2025), якщо у класі більше 27 учнів, клас ділиться на групи під час вивчення української та іноземної

мов, а під час проведення практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів за умови не менше 8 учнів у групі.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Ліцей працює за 6-денним навчальним тижнем.

Реалізація освітньої програми Спортивного ліцею для 9-х класів здійснюється через забезпечення в освітній діяльності таких принципів: гуманізм як норма поваги до особистості та основа побудови партнерського спілкування з дитиною; інтеграційні засади побудови та організації освітнього процесу; визнання самоцінності кожного вікового періоду та орієнтація на вікові особливості; створення сприятливих умов для формування і розвитку у дитини пізнавальних, психічних процесів, належної спрямованості на активність у соціумі, конструктивних мотивів поведінки, самосвідомості, позитивної самооцінки, самоповаги та шанобливого ставлення до тих, хто її оточує; урахування індивідуальних інтересів, здібностей, темпу розвитку дитини.

Зміст освітньої програми Спортивного ліцею ґрунтується на компетентнісному підході до навчання і передбачає активне конструювання знань та формування умінь, уявлень здобувачів освіти через досвід практичної діяльності, що забезпечує формування в учнів 9-х класів ключових компетентностей, зазначених у статті 12 Закону України «Про освіту». а саме:

- вільне володіння державною мовою,
- здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами,
- математична компетентність,
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій,
- інноваційність,
- екологічна компетентність,
- інформаційно-комунікаційна компетентність,
- навчання впродовж життя,
- громадянські та соціальні компетентності,
- культурна компетентність,
- підприємливість і фінансова грамотність.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання та тренування, які передбачає постійне включення учнів до різних видів активної навчально-пізнавальної та спортивної діяльності, а також практична його спрямованість.

ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧИНАТИ ЗДОБУТТЯ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування до спортивного ліцею, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення такого оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН України 12.01.2016 №8 (у редакції наказу МОН України від 10.07.2019 №955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03.02.2016 №184/28314.

Визнання результатів навчання здобувачів освіти із числа внутрішньо-переміщених осіб може бути здійснено на основі довідки або іншого документа, виданого закладом освіти, у якому дитина здобувала освіту за місцем тимчасового перебування.

Зарахування до спортивного ліцею здійснюється також на основі складання здобувачами освіти конкурсного вступного випробування на обраний вид спортивної спеціалізації (футбол, волейбол, баскетбол, легка атлетика, вільна боротьба, бокс, дзюдо, тхеквондо ВТФ, настільний теніс).

Вступні (спортивні) випробування здобувачів освіти до спортивного ліцею відбуваються відповідно до Правил конкурсного приймання здобувачів освіти до Івано-Франківського спортивного ліцею Івано-Франківської обласної ради. За результатами спортивних випробувань, на підставі рішення конкурсної комісії та заяв батьків здобувачі освіти зараховуються до спортивного ліцею.

У спортивному ліцеї навчання відбувається українською мовою.

ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено Таблиці 1 до Типової освітньої програми (затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 № 405). Освітня програма спортивного ліцею дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Освітня програма II ступеня (базова середня освіта) передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН СПОРТИВНОГО ЛІЦЕЮ

Навчальний план для 9-х класів розроблений на основі Типової освітньої програми для 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 № 405. Перелік освітніх галузей укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури.

Природознавство.

Суспільствознавство.

Технології.

Мистецтво.

Здоров'я і фізична культура.

Математика.

Варіативна складова навчального плану спортивного ліцею визначена самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення спортивного ліцею та відображається в робочому навчальному плані Івано-Франківського спортивного ліцею Івано-Франківської обласної ради (додаток 1).

Учні 9-х класів вивчають інтегрований курс «Мистецтво».

Освітня галузь «Математика» у 9-х класах реалізується через окремі навчальні предмети: «Алгебра» та «Геометрія». Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті базової освіти, визначено завдання, які мають бути реалізовані у рамках кожної освітньої галузі та навчальні предмети, через які вони реалізуються.

У 9-х класах здійснено перерозподіл годин в межах однієї освітньої галузі, а саме 1 год. від зарубіжної літератури передано на підсилення української мови: 0,5 год. – від фізики передано на підсилення – «Географії»; 1 год. – від предмету «Зарубіжна література» передано на підсилення – «Української мови». Додатковий час (3 год.) на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації розподілено наступним чином: 1 год. - на підсилення фізичної культури; 0,5 год. - на підсилення історії України; 1 год. - на вивчення спецкурсу «Основи християнської етики»; 0,5 год. - на вивчення спецкурсу «Перша допомога у станах загрози життю».

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» заклад освіти формує самостійно з варіативних модулів відповідно до специфіки закладу. Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Оскільки ліцеїсти, крім виконання навчального плану базових та вибірково-обов'язкових предметів, виконують навчальний план з видів спорту для спеціалізованих навчальних закладів спортивного профілю та з метою недопущення перевантаження учнів, програмовий матеріал з фізичної культури реалізується за рахунок відповідних програм з видів спорту, що практикуються в спортивному ліцеї: легкої атлетики, волейболу, баскетболу, футболу, вільної боротьби, дзюдо, тхеквандо, боксу, настільного тенісу. Спортивна підготовка учнів проходить відповідно до навчального плану з видів спорту Івано-Франківського спортивного ліцею Івано-Франківської обласної ради на 2024/2025 навчальний рік, що складений згідно з Типовим навчальним планом з видів спорту спеціалізованих навчальних закладів спортивного профілю на 2017-2020 роки, затвердженим заступником Міністра освіти і науки України П.К.Хобзеєм 01.07.2016 року та першим заступником Міністра молоді та спорту України І.Є.Гоцулом 30.06.2016 року. При цьому режим навчально-тренувальної роботи за вище вказаним Типовим планом становить 24, 27, 32 години на тиждень, в залежності від виду спорту, класу, в якому навчається учень та рівня його спортивної майстерності (спортивного розряду). Тут же вміщені вимоги до спортивної підготовки учнів на початок і кінець навчального року (за розрядністю). Кожна навчальна програма з виду спорту, включає теоретичну, фізичну, технічну, тактичну і психологічну підготовки. Тому фізична культура, як предмет інваріантної складової навчального плану, вивчається учнями ліцею в межах навчальних програм з видів спорту, що функціонують в ліцеї. Так як у кожній з програм за видами спорту вміщені нормативні вимоги для оцінювання фізичного розвитку та здібностей спортсмена різних вікових груп, то учні спортивних відділень складають відповідні нормативи із загальної фізичної підготовки та одержують оцінку в балах на кінець I, II семестрів та за рік. Ця оцінка заноситься до протоколу відповідного зразка, журналу навчально-тренувальних занять, таблиця успішності, особової справи учня, зведеного обліку навчальних досягнень учнів у класному журналі та до документів про освіту учнів 9-х класів. Вона і є оцінкою учня з фізичної культури.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей здобувачів освіти.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1.	<i>Спілкування державною мовою</i>	<i>Уміння:</i> ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. <i>Ставлення:</i> розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. <i>Навчальні ресурси:</i> означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.
2.	<i>Спілкування іноземними мовами</i>	<i>Уміння:</i> здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних

		мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб. <i>Ставлення:</i> критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою. <i>Навчальні ресурси:</i> підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3.	Математична компетентність	<i>Уміння:</i> оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. <i>Ставлення:</i> усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. <i>Навчальні ресурси:</i> розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації.
4.	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<i>Уміння:</i> розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. <i>Ставлення:</i> усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях. <i>Навчальні ресурси:</i> складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.
5.	Інформаційно-цифрова компетентність	<i>Уміння:</i> структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. <i>Ставлення:</i> критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. <i>Навчальні ресурси:</i> візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.
6.	Уміння вчитися впродовж життя	<i>Уміння:</i> визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати

		свої навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. <i>Ставлення:</i> усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. <i>Навчальні ресурси:</i> моделювання власної освітньої траєкторії.
7.	Ініціативність і підприємливість	<i>Уміння:</i> генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. <i>Ставлення:</i> ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. <i>Навчальні ресурси:</i> завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі).
8.	Соціальна і громадянська компетентності	<i>Уміння:</i> висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. <i>Ставлення:</i> ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. <i>Навчальні ресурси:</i> завдання соціального змісту.
9.	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<i>Уміння:</i> грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). <i>Ставлення:</i> культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. <i>Навчальні ресурси:</i> математичні моделі в різних видах мистецтва.
10.	Екологічна грамотність і здорове життя	<i>Уміння:</i> аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. <i>Ставлення:</i> усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе

		відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. <i>Навчальні ресурси:</i> навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.
--	--	--

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів.

Наскрізнi лiнii є засобом iнтеграцiї ключових i загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх враховано при формуванні ліцейного середовища. Наскрізнi лiнii є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство загалом, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища - зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети - виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальноліцейні спортивні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

тренувально-навчальну роботу.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст - бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.

Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення здобувачів освіти до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної, спортивної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності.

Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо-предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес здобувачів освіти до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

ПРОГРАМНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Для виконання освітньої програми спортивного ліцею на 2025/2026 навчальний рік передбачено використання навчальних програм з усіх предметів інваріантної частини, затверджених Міністерством освіти і науки України; курсів за вибором варіативної складової, що забезпечує інтеграцію загальноосвітніх програм, у єдину освітню програму, що дозволяє одержати запланований результат освіти.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах, які викладені в таблиці 18 Типової освітньої програми (затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 №405):

Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня (затверджені наказами МОН від 07.06.2017 №804 та від 23.10.2017 № 1407)

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Української мова 5-9-ї класи. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
2.	Українська література 5-9-ї класи. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
3.	Біологія 6-9-ї класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів
4.	Навчальні програми: «Історія України 5–9 класи», «Всесвітня історія 7–9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)

5.	Географія 6-9-ї класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів(наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
6.	Зарубіжна література 5-9-ї клас. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів(наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
7.	Інформатика 5-9-ї класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів(наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
8.	Математика 5-9-ї класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
9.	Мистецтво 5-9-ї класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів(наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
10.	Основи здоров'я 5-9-ї класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів(наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
11.	Трудове навчання 5-9-ї класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів(наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
12.	Фізика 7-9-ї класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів(наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
13.	Фізична культура 5-9-ї класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (колектив авторів, наказ МОН України від 23.10.2017 р. № 1407)
14.	Хімія 7-9-ї класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів(наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
15.	Іноземні мови (англійська) 5-9-ї класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів(наказ МОН України від 07.06.2017 р. № 804)
16.	Основи християнської етики. Реєстрація в Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за №2.0039-2022.3.0313-2022.4.0030-2022

ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

У рамках академічної свободи форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою закладу освіти. Вибір форм залежить від наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо), а також форм здобуття освіти. Так, у спортивному ліцею згідно рішення, ухваленого педагогічною радою Протокол № 1 від 29.08.2025 навчання у 2025/2026 н.р. відбуватиметься за очною формою навчання. Заклад освіти за необхідності має право змінювати форму організації освітнього процесу та затверджувати таке рішення педагогічною радою.

За потреби заклад освіти може організувати індивідуальні форми здобуття освіти (зокрема екстернатну), реалізовувати індивідуальну освітню траєкторію учня.

Основними формами організації освітнього процесу в Спортивному ліцеї є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; корекції та контролю; комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо. З метою засвоєння нового матеріалу та формуванню компетентностей крім уроку будуть проходити навчально-практичні заняття.

Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття –

це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 9-х класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнями розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття, заняття в малих групах та заняття практикуму проводяться з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу. Екскурсії (очні, заочні) в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань). Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу. Форми організації освітнього процесу уточнюються та розширюються у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

ІНСТРУМЕНТАРІЙ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Оцінювання навчальних предметів у Спортивному ліцею здійснюється за 12-бальною шкалою. Бальна система передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів освіти з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою. Оцінювання є зорієнтованим на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання учнів 9-х класів.

Педагогічна рада закладу загальної середньої освіти може прийняти рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента. Так, курси «Основи християнської освіти» та «Перша домедична допомога у станах загрози життю» згідно рішення педагогічної ради Протокол №1 від 29.08.2025 – не оцінюється, а виставляється «зарах» / «незарах».

Оцінювання результатів навчання учнів має бути зорієнтованим на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є: поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання.

Поточне формувальне оцінювання здійснюється системно в процесі навчання. Результати оцінювання фіксуються у класних журналах (електронних або друкованих). Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюють відповідно до вимог модельних навчальних програм із застосуванням таких основних форм та способів:

- усної (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);
- письмової, у тому числі графічної (зокрема шляхом виконання діагностичних, самостійних та контрольних робіт, тестування, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами тощо);
- цифрової (зокрема шляхом тестування в електронному форматі);

практичної (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проектів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами тощо);

комплексного, що поєднує різні способи й засоби оцінювання, кілька змістових одиниць певної програмової теми / частини теми (якщо тема велика за обсягом) / кількох тем чи розділу і передбачають оцінювання (за кількома групами результатів або їх складниками).

Підсумковому оцінюванню (семестровому, річному) підлягають результати навчання з навчальних предметів. Педагогічна рада Спортивного ліцею ухвалює рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента.

Семестрове оцінювання здійснюється з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня / учениці.

Річне оцінювання здійснюють на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки враховується динаміка особистих навчальних досягнень учня/учениці протягом навчального року. Результати такого оцінювання відображають у таблиці навчальних досягнень учню/учениці щороку наприкінці.

Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів (вихованців), які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до директора ліцею із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення. Наказом директора Спортивного ліцею створюється комісія та затверджується графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада Спортивного ліцею. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі/учениці не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання директор Спортивного ліцею видає відповідний наказ.

Коригування річної оцінки не проводиться. Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі/учениці, його/її батькам (іншим законним представникам).

У рамках академічної свободи педагогічні працівники закладу освіти здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети, особливостей змісту навчального предмету, з урахуванням етапу опанування програмовим матеріалом у цілому та етапу опанування очікуваним результатом навчання зокрема.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях. Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

На початку 2025/2026 навчального року у Спортивному ліцеї організовується проведення в 9-х класах вхідного оцінювання учнів з метою діагностування рівня їх навчальних досягнень за попередній рік та планування подальшої роботи із систематизації, узагальнення та закріплення навчального матеріалу.

Ефективною формою оцінювання у Спортивному ліцеї є рейтингова система, яка сприяє формуванню ключових компетентностей і створює можливості для: підвищення мотивації

здобувачів освіти до самонавчання та самооцінювання; розширення можливості в індивідуальній підготовленості учнів на кожному етапі навчального процесу; підвищення об'єктивності оцінювання не лише протягом навчального року, а й за весь період навчання у ліцеї; градації значущості балів, які отримують ліцеїсти за виконання різних видів робіт (самостійна робота, підсумкова робота, творча робота, олімпіади, турніри, змагання, чемпіонати, виставки, конкурси творчих робіт, науково-дослідні й художні проекти, діяльність в органах учнівського самоврядування, у соціально-корисних проектах тощо).

ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОМУ СПОРТИВНОМУ ЛІЦЕЇ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності спортивного ліцею;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності спортивного ліцею;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності спортивного ліцею;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями спортивного ліцею результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом. На основі освітньої програми Івано-Франківський спортивний ліцей Івано-Франківської обласної ради складає та затверджує річний навчальний план на 2025/2026 навчальний рік, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Додаток 1
до Освітньої програми
Івано-Франківського спортивного ліцею
Івано-Франківської обласної ради
на 2025/20256 н.р.

Робочий навчальний план
Івано-Франківського спортивного ліцею Івано-Франківської обласної ради
для 9-х класів на 2025/2026 навчальний рік

(додаток Таблиця 1 до Типової освітньої програми Наказ МОН України від 20.04.2018 №405)

Освітні галузі	Предмети	Базова кількість годин (рекомендована)	К-ть год. на тиждень у класі	К-ть год. на тиждень при поділі на групи	Разом	К-ть год. на тиждень у класі	К-ть год. на тиждень при поділі на групи	Разом
			9-А			9-Б		
Мови і літератури	Українська мова	2	2+1		3	2+1	3	3
	Українська література	2	2		2	2		2
	Іноземна мова	3	3		3	3	3	3
	Зарубіжна література	2	1		1	1		1
Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5+0,5		2	1,5+0,5		2
	Всесвітня історія	1	1		1	1		1
	Основи правознавства	1	1		1	1		1
Мистецтво*	Мистецтво	1	1		1	1		1
Математика	Алгебра	2	2		2	2		2
	Геометрія	2	2		2	2		2
Природознавство	Біологія	2	2		2	2		2
	Географія	1,5	1,5+0,5		2	1,5+0,5		2
	Фізика	3	2,5		2,5	2,5		2,5
	Хімія	2	2		2	2		2
Технології	Трудове навчання	1	1		1	1		1
	Інформатика	2	2	4	4	2	2	4
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1		1	1		1
	Фізична культура**	3	3+1		4	3+1		4
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		30+3	30,5+4		32,5+4	30,5+4		32,5+4
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3						
Курс за вибором: «Основи християнської етики»			1		1	1		1
Курс за вибором: «Перша домедична допомога»			0,5		0,5	0,5		0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження		33						
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33+3	32+4		34+4	32+4		34+4

Робочий навчальний план
Івано-Франківського спортивного ліцею Івано-Франківської обласної ради
для 9-х класів на 2025/2026 навчальний рік
(додаток Таблиця 1 до Типової освітньої програми Наказ МОН України від 20.04.2018 №405)

Освітні галузі	Предмети	Базова кількість годин (рекомендована)	К-ть год. на тиждень у класі	К-ть год. на тиждень при поділі на групи	Разом
			9-В		
Мови і літератури	Українська мова	2	2+1		3
	Українська література	2	2		2
	Іноземна мова	3	3		3
	Зарубіжна література	2	1		1
Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5+0,5		2
	Всесвітня історія	1	1		1
	Основи правознавства	1	1		1
Мистецтво*	Мистецтво	1	1		1
Математика	Алгебра	2	2		2
	Геометрія	2	2		2
Природознавство	Біологія	2	2		2
	Географія	1,5	1,5+0,5		2
	Фізика	3	2,5		2,5
	Хімія	2	2		2
Технології	Трудове навчання	1	1		1
	Інформатика	2	2	4	4
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1		1
	Фізична культура**	3	3+1		4
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		30+3	30,5+4		32,5+4
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3			
Курс за вибором: «Основи християнської етики»			1		1
Курс за вибором: «Перша домедична допомога»			0,5		0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження		33			
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33+3	32+4		34+4

ПРИМІТКА:

* ЗЗСО може обирати інтегрований курс «Мистецтво» або окремі курси «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво»

** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

В межах галузі здійснено перерозподіл годин:

1 год. від предмету «Зарубіжна література» передано на підсилення «Української мови»

0,5 год. від предмету «Фізика» передано на підсилення «Географії»

Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації у кількості 3 год.

розподілені наступним чином:

1 год. - на курс за вибором «Основи християнської етики»;

0,5 год. - на курс за вибором «Перша допомога при невідкладних станах у загрозах життя»;

0,5 год. - на підсилення історії України;

1 год. - на підсилення фізичної культури.